

ROKIŠKIO SOCIALINĖS PARAMOS CENTRO DĖL COVID-19 LIGOS PREVENCIJOS IR KONTROLĖS GAIRIŲ KARANTINO LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJOJE PASKELBIMO LAIKOTARPIU TVARKOS APRAŠAS

I. BENROJI DALIS

1.1. Koronavirusai (toliau – COVID - 19) yra perduodami nuo žmogaus žmogui dažniausiai artimo sąlyčio su sergančiuoju koronavirusine infekcija metu, pavyzdžiui, namų ar darbo aplinkoje, gydymo įstaigoje. COVID-2019 taip pat gali būti perduodamas nuo žmogaus žmogui. Virusas plinta per orą kvėpavimo takų sekretų lašeliais, kuriuos žmonės išskiria į aplinką čiaudėdami, kosėdami ar iškvėpdami. Tokiu atveju tarp žmonių būtinas gana artimas kontaktas (manoma, kad ne didesnis nei 2 metrai). Teigiama, kad tai yra pagrindinis infekcijos plitimo būdas. Užsikrėsti įmanoma ir liečiant įvairius aplinkos daiktus, kurie yra užteršti COVID-19 (pavyzdžiui, sergantysis nusičiaudėjo neužsidengęs ir lašeliai nusėdo ant stalo ar kitų paviršių). Sveikas asmuo palietęs tokį paviršių, o vėliau nešvariomis rankomis pasitrynęs akis ar pasikrapštęs nosį gali užsikrėsti. Tačiau šiuo metu teigiama, kad tai įmanomas, bet nepagrindinis infekcijos plitimo būdas.

1.2. Inkubacinis laikotarpis (t. y. laikotarpis nuo užsikrėtimo iki simptomų atsiradimo) yra nuo 2 iki 14 dienų.

1.3. Labiausiai rizikuoja užsikrėsti –

- sveikatos priežiūros darbuotojai, teikiantys medicinos pagalbą sergantiesiems COVID-19;
- šeimos nariai ir kiti asmenys, artimai bendraujantys su užsikrėtusiais ar sergančiais žmonėmis.

1.4. Įtariama, kad infekcija yra pavojingesnė vyresnio amžiaus asmenims bei sergantiesiems lėtinėmis ligomis.

1.5. **Simptomai užsikrėtus COVID – 19** – simptomai yra panašūs į gripą – karščiavimas, kosulys, dusulys ir kiti kvėpavimo sutrikimai. Sunkesniais atvejais sukelia plaučių uždegimą, sepsį ir septinį šoką, inkstų nepakankamumą ar mirtį.

1.6. COVID – 19 įtariamasis atvejis – asmuo su ūmia kvėpavimo takų infekcija (staigiai prasidėjęs bent vienas iš šių simptomų: karščiavimas, kosulys, apsunkintas kvėpavimas). Ir turėjo kontaktą su kitu asmeniu, kuris per pastarąsias 14 dienų keliavo ar gyveno teritorijose kur vyksta COVID – 19 ligos vietinis plitimas ar plitimas visuomenėje.

1.7. Rokiškio socialinės paramos centras (toliau – Centras) vadovaujasi ir šis aprašas parengtas vadovaujantis Sveikatos apsaugos ministerijos informacija, Operacijų vadovo sprendimais, nutarimais dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo, Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengtomis rekomendacijomis, Rokiškio savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro informacija ir kt.

II. CENTRE VEIKLA PASKELBUS ŠALYJE KARANTINO LAIKOTARPI

2.1. Rokiškio socialinės paramos centras privalo vadovautis priimamais COVID – 19 ligos plitimo valdymą reglamentuojančiais teisės aktais, ir Sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo sprendimais;

2.2. Šiuo laikotarpiu Obelių savarankiško gyvenimo namų ir Jūžintų dienos ir trumpalaikės socialinės globos centro gyventojų lankymas yra griežtai draudžiamas, išskyrus mirštančiojo lankymą Centro vadovui leidus;

2.3. Karantino laikotarpiu Obelių savarankiško gyvenimo namų ir Jūžintų dienos ir trumpalaikės socialinės globos centro nepriimami iš gyventojų artimųjų lauknešėliai ir maisto produktai;

2.4. Bendravimas su artimaisiais vyksta telefonu, el. paštu, mesendžeriu;

2.5. Įėjus į laukinį įstaigos koridorių tikrinama visų darbuotojų temperatūra, paliekami koridoriuje viršutiniai lauko rūbai ir batai;

2.6. Visų gyventojų temperatūra matuojama ne rečiau kaip 1 kartą per parą;

2.7. Obelių savarankiško gyvenimo namų ir Jūžintų dienos ir trumpalaikės socialinės globos centro darbuotojas, pastebėjęs, kad gyventojas ar darbuotojas karščiuoja ar turi kvėpavimo sutrikimų nedelsiant perduoda informaciją socialiniam darbuotojui – padalinio vadovui ir Centro direktoriui;

2.8. Centro darbuotojas, kuris darbo metu yra akivaizdžiai sergantis, yra nedelsiant nušalinamas nuo atliekamų pareigų ir nukreipiamas pas sveikatos priežiūros specialistą;

2.9. Centre nėra vykdomos jokios grupinės veiklos;

2.10. Maitinimas Jūžintų dienos ir trumpalaikės socialinės globos centre draudžiamas bendrose patalpose, gyventojai maitinami kiekvienas individualiai savo kambaryje;

2.11. Gyventojai primygtinai skatinami būti bent vieno metro atstumu vienas nuo kito;

2.12. Jūžintų dienos ir trumpalaikės socialinės globos centre paruošta patalpa karščiuojančių gyventojų izoliavimui – 1 kambarys, esant poreikiui bus vežami į Rokiškio ligoninės slaugos skyrių, kuriame įrengtos patalpos karantinavimui ir gydymui.

2.13. Šeimos ir vaiko gerovės centro, Globos centro darbuotojams, „Pagalba į namus“ socialinei darbuotojai – padalinio vadovei sudarytos sąlygos dirbti nuotoliniu būdu nurodant tikslų adresą, el. pašta, ir darbo priemones kurios bus paimtos darbo funkcijos vykdyti.

2.14. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo dienos centras vaikams ir jaunuoliams paslauga sustabdyta remiantis vyriausybės rekomendacijomis.

2.15. Pagalba į namus lankomosios priežiūros darbuotojai klientams teikia būtinąsias socialines paslaugas sutrumpinant tiesioginio kontakto nustatyto laiko trukmę (vaistų, maisto produktų atnešimas, kliento namuose paviršių dezinfekavimas, švaros palaikymas kliento namuose ir kt.) remiantis vyriausybės nustatytais rekomendacijomis.

2.16. Dienos socialinė globa ir Integrali pagalba į namus paslaugos teikiamos įprasta tvarka, netrumpinant nustatyto darbo laiko trukmės.

2.17. Karščiuojantiems gyventojams paslaugos teikiamos laikantis šių reikalavimų:

2.17.1. karščiuojantys gyventojai apgyvendinami atskirai nuo nekarščiuojančių, atskirame sąlyginiame bloke, su atskiru išėjimu, jei pagal pastato išplanavimą tai neįmanoma padaryti, tuomet jie privalo būti išvežami į Rokiškio ligoninę, kviečiama greitoji pagalba.

2.17.2. karščiuojančių gyventojų prižiūrinčio personalo judėjimas apribojamas nuo patekimo į nekarščiuojančių gyventojų bloką;

2.17.3. priežiūrai naudojamas atskiras inventorių (patalynė, indai, stalo įrankiai ir t.t.);

2.17.4. skalbiniai skalbiami atskirai nuo nekarščiuojančių gyventojų skalbinių;

2.18. Nekarščiuojantiems gyventojams paslaugos teikiamos laikantis šių reikalavimų:

2.18.1. kambariai suskirstomi grupėmis – aukštais, 1 ir 2 , 3 aukštais;

2.18.2. kiekvienai grupei skiriama tik ją prižiūrinti personalo komanda – kiekviename aukšte atskiras soc. darbuotojo padėjėjas;

2.18.3. nekarščiuojantis personalas ir gyventojai naudojami tomis pačiomis patalpomis, įėjimais, personalo judėjimas neribojamas;

2.18.4. staiga pasireiškus ūmiai kvėpavimo takų infekcijai būdingiems ligos simptomams (kosuliui ar pasunkėjusiam kvėpavimui) kviečiama greitoji pagalba;

2.18.5. būtų naudojamos visos asmens apsaugos priemonės (toliau - AAP);

2.18.6. užtikrinant kasdienę gyventojų, kuriems yra įtariamas arba patvirtintas COVID – 19, priežiūrą turi būti imamasi visų apsaugos priemonių.

III. ASMENS APSAUGOS PRIEMONIŲ NAUDOJIMAS

3.1. AAP turi būti užsidedama ir nusiimama atsargiai, atsižvelgiant į rekomendacijas ir vengiant užteršimo;

3.2. Rankų higienos procedūra turi būti visuomet atliekama prieš užsidedant ir nusiimant AAP;

3.3. Apsaugos priemonės kartu su AAP: medicininė kaukė, pirštinės, medicininis darbo kostiumas, akių apsauga;

3.4. Darbuotojai turėtų nusiimti AAP prieš pat paliekant gyventojų kambarį / ligonio palatą;

3.5. Baigus priežiūros procedūras, išmesti AAP į medicininių atliekų dėžę, nusiplauti rankas.

3.6. Darbuotojai, keičiantys nešvarią patalynę, skalbinius ir pan. dėvėtų AAP ir kaukę, pirštines, medicininį darbo kostiumą ilgomis rankovėmis, priemonės, skirtas apsaugoti akis, uždara avalynę, taip pat laikytusi rankų higienos procedūros prieš užsidedant ir nusiimant AAP;

3.7. Prieš apžiūrint gyventoją, kuris neturi padidėjusios temperatūros ar viršutinių kvėpavimo takų infekcijos požymių, **personas privalo dėvėti –**

3.7.1. vienkartinę veido kaukę;

3.7.2. darbo aprangą;

3.7.3. vienkartinės pirštines;

3.8. Prieš apžiūrint gyventoją, kuris įtariamas užsikrėtęs COVID – 19, **personas privalo dėvėti:**

3.8.1. vienkartinę chalata ilgomis rankovėmis;

3.8.2. respiratorių FFP2/FFP3;

3.8.3. vienkartinę kepurę;

3.8.4. apsauginius akinius arba skydelį;

3.8.5 vienkartinės pirštines;

3.8.6. gyventojui būtų uždedama vienkartinė kaukė.

3.9. **Medicininis kaukių dėvėjimas** - yra viena iš kvėpavimo takų infekcijų, tarp jų ir naujojo COVID - 19 prevencijos priemonių, ji turi būti naudojama kartu su kitomis prevencijos priemonėmis: rankų higiena, kosėjimo ir čiaudėjimo etiketu.

3.10. Medicininis kaukių dėvėjimas, kuomet nėra indikacijų, sukelia klaidingą saugumo jausmą, kuomet gali būti pamirštos kitos svarbios prevencijos priemonės, tokios kaip rankų higiena. Be to, netaisyklingas kaukių dėvėjimas gali sumažinti jos veiksmingumą.

3.11. Medicininės kaukes užsidėti ir naudoti Įstaigoje visada dirbant su žmonėmis tiesiogiai, vaikstant bendro naudojimo patalpose. Jos kosint ar čiaudint sulaiko kvėpavimo takų sekretus ir gali apsaugoti šalia esančius žmones nuo galimo užsikrėtimo.

3.12. Jei sergantis asmuo t.y. gyventojas medicininės kaukės dėvėti negali, kaukę dėvėti privalo jį slaugantiems asmenims.

3.13. **Kaip tinkamai naudoti medicininės kaukes:**

3.13.1. kaukę reikia užsidėti kruopščiai, kad pilnai dengtų burną ir nosį ir surišti taip, kad tarp kaukės ir veido būtų kuo mažiau tarpų;

3.13.2. dėvėdami kaukę, nelieskite jos rankomis;

3.13.3. nusiimdami kaukę nelieskite rankomis pačios kaukės, tik raištelius;

3.13.4. nusiėmus kaukę arba ją palietus, nusiplaukite rankas;

3.13.5. pakeiskite kaukę nauja kuomet dėvima tampa drėgna;

3.13.6. vienkartinis kaukių pakartotinai nenaudokite;

3.13.7. panaudotas vienkartinės kaukes po kiekvieno naudojimo išmeskite.

3.14. Jei veido kaukė (chirurginė kaukė) yra dėvima, svarbi teisinga jos padėtis ant veido. Ją sureguliuoti (pritaikyti) metaliniu nosies spaustuku, kad būtų pasiektas tinkamas pritaikymas.

IV. VALYMAS IR DEZINFEKAVIMAS

4.1. Valymas ir dezinfekavimas privalomas visiems horizontaliems ir dažnai liečiamiems paviršiams (turėklams, šviesos jungtukams, durų rankenoms, lovų apsauginiams turėklams, ir t.t.).

4.2. Akivaizdžiai nešvarūs paviršiai valomi pirmiausia detergentu – komerciškai paruoštas muilas ar vanduo, po to dezinfekuojami.

4.3. Vonios kambariai ir liftas turi būti valomi mažiausiai du kartus per dieną, ir papildomai kai yra nešvarūs.

4.4. Vėdinimas įstaigoje – kas 2 valandas.

4.5. Karantino laikotarpiu draudžiama šluoti kambarius, koridorius ir kitas patalpas, valymas vyksta drėgnuojamu būdu.

4.6. Valymą atliekančiam personalui vykdyti visus COVID – 19 koordinatoriaus nurodymus ir rekomendacijas dėl patalpų ir paviršių valymo ir dezinfekavimo.

V. PLANAVIMO KOMANDA ĮSTAIGOJE, SKIRTA COVID – 19

5.1. Įstaigoje sudaryta planavimo komanda skirta specialiai COVID – 19 parengties planui sudaryti, paskirtas asmuo ir asmenys už plano sudarymo koordinavimą ir įgyvendinimą – COVID – 19 įstaigoje koordinatorius – Personalo ir ūkio dalies padalinio vadovė, už įgyvendinimą atsakingi – plano koordinatorius (soc.darbuotojai – padalinių vadovai) ir įstaigos vadovas, padalintos atsakomybės ir pareigos (žr. Rokiškio socialinės paramos centro ekstremalios situacijos valdymo, COVID – 19 (koronaviruso) profilaktikos, kontrolės priemonių ir veiksmų valdymo ir taikymo planas).

5.2. Komandos nariai yra informuoti apie jų atsakomybes ir pareigas.

5.3.COVID – 19 plano kopijos padalintos kiekvienam padaliniui, talpinamos RSPC internetinėje svetainėje, išsiųstos darbuotojams el. paštu, kur darbuotojai gali rasti ir susipažinti (toks išsiuntimas el. paštu skaitomas, kad darbuotojai supažindinti).

5.4. Valstybės ir savivaldybės teikiama informacija dėl COVID – 19 pandemijos yra nuolat peržiūrimos ir atnaujinamos.

5.5 COVID – 19 plano koordinatorius nuolat domisi visuomenės sveikatos (valstybės, savivaldybės) teikiamomis rekomendacijomis bei COVID – 19 paplitimu geografinėje zonoje. Visą informaciją perduodama komandos nariams.

5.6. Centro padaliniuose nuolat šviečiami ir mokomi gyventojai ir darbuotojai dėl COVID – 19 infekcijos prevencijos ir kontrolės klausimais.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

6.1. COVID – 19 Aprašas skelbiamas Rokiškio socialinės paramos centro interneto tinklalapyje: <http://www.socparama@rokiskiospc.lt>

6.2. Pagal poreikį, vadovaujantis valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo, Socialinių paslaugų ir priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Rokiškio rajono savivaldybės, Rokiškio savivaldybės ekstremalių situacijų operacijų centro informacija ir kt. atnaujinamas ir papildomas.